

"Iedereen die dat wil,  
moet de mogelijkheid  
krijgen om ook  
digitaal mee te doen"

Foto: Rhalda Jansen

Januari 2026

# Tweede Voortgangsrapportage programma Digitale Inclusie



Gemeente  
Rotterdam

# Voorwoord

Digitalisering raakt steeds meer aspecten van ons dagelijks leven: van contact met de overheid en zorg, tot onderwijs, werk en sociale verbondenheid. Die ontwikkeling biedt kansen, maar laat ook zien dat niet iedereen vanzelfsprekend mee kan komen. In Rotterdam mag digitalisering nooit leiden tot uitsluiting. Daarom zet ik mij in voor een stad waarin alle Rotterdammers de kans krijgen om digitaal mee te doen, op een manier die past bij hun leven en mogelijkheden.

Met het programma Digitale Inclusie werken we gericht aan het versterken van digitale zelfredzaamheid en weerbaarheid. Dat doen we samen met maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, bedrijven en betrokken partners in de wijken. Juist door deze samenwerking kunnen we Rotterdammers bereiken die anders uit beeld dreigen te raken en zorgen we ervoor dat ondersteuning dichtbij en toegankelijk is.

In deze voortgangsrapportage laten we zien welke stappen in 2025 zijn gezet binnen de drie pijlers van het programma: het vergroten van het bereik van digitale inclusie-initiatieven, het helpen zorgen voor veilig werkende apparaten en betrouwbare internettoegang, en het verder ontwikkelen van het Sociaal AI Lab Rotterdam. De resultaten laten zien dat duizenden Rotterdammers hun digitale vaardigheden hebben versterkt, toegang kregen tot apparaten en internet en zijn betrokken bij gesprekken over de maatschappelijke impact van technologie en AI.

Digitalisering is geen doel op zich, maar een middel om mee te kunnen doen, zelfstandig te zijn en verbinding te houden met anderen. De ervaringen en inzichten uit het afgelopen jaar bevestigen dat een mensgerichte aanpak essentieel is. Tegelijkertijd laten ze zien dat er nog werk te doen is. Digitale Inclusie vraagt om blijvende inzet, leren en samenwerken.

Met deze voortgangsrapportage informeren wij u over de behaalde resultaten en de lessen die we hebben geleerd. Daarmee bouwen we verder aan een inclusieve stad, waarin technologie bijdraagt aan welzijn, gelijke kansen en samenleven.

Faouzi Achbar MBA MSc

Wethouder Welzijn, Samenleven, Sport en  
Digitale Inclusie





Foto: Rhalda Jansen

# Inhoudsopgave

|                                                                             |    |                                    |    |
|-----------------------------------------------------------------------------|----|------------------------------------|----|
| Voorwoord                                                                   | 02 | Pijler 3: Sociaal AI Lab Rotterdam | 14 |
| Inleiding                                                                   | 04 | Subsidieregeling                   | 17 |
| Pijler 1: Vergroten van het bereik van digitale-inclusie initiatieven       | 05 | Europese samenwerking              | 19 |
| Pijler 2: (Helpen) zorgen voor veilig werkende apparaten en internettoegang | 11 |                                    |    |

# Inleiding

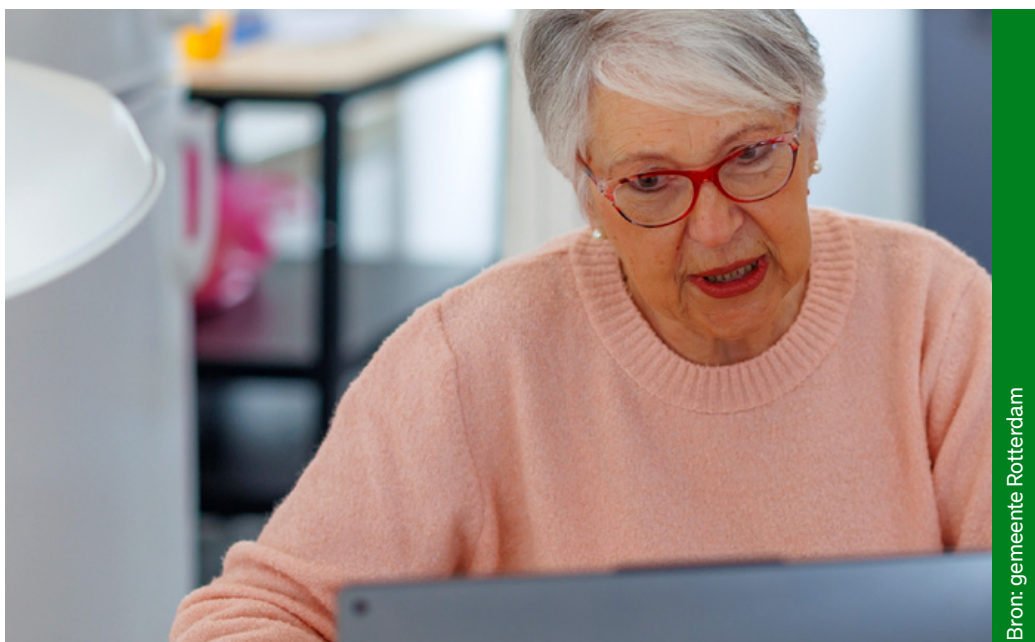
Digitalisering biedt kansen voor werken, leren, meedoen en zorgen. Niet iedere Rotterdammer kan hierin vanzelfsprekend meekomen. Het programma Digitale Inclusie (hierna DI) verkleint deze kloof en versterkt de digitale zelfredzaamheid en weerbaarheid van Rotterdammers.

Een belangrijk onderdeel van de aanpak is de samenwerking met verschillende partners om zoveel mogelijk Rotterdammers te bereiken. De gemeente heeft de krachten gebundeld met maatschappelijke organisaties, scholen, bedrijven, andere gemeenten en Europese partners.

Deze samenwerkingen hebben het fundament van het programma gevormd en zijn essentieel gebleken om digitale inclusie niet als een op zichzelf staand onderwerp te benaderen maar als een gezamenlijke maatschappelijke verantwoordelijkheid. In oktober 2023 is het Programmaplan Digitale Inclusie vastgesteld, met als ambitie dat Rotterdammers digitaal vaardiger worden en kunnen participeren in een steeds digitalere samenleving. Sindsdien zijn diverse stappen gezet om de doelen uit het programmaplan te realiseren, waaronder:

- Het vergroten en waar nodig aanvullen van het aanbod aan activiteiten ter bevordering van digitale inclusie;
- Het faciliteren van veilig werkende apparaten, internettoegang en creëren van bewustwording van cyberveerbaarheid;
- Het opzetten van het Sociaal AI Lab Rotterdam (voorheen Civic AI-Lab).

In deze tweede voortgangsrapportage leest u over de resultaten en ontwikkelingen van programma Digitale Inclusie in het afgelopen jaar (2025).



# 1. Pijler 1: Vergroten van het bereik van digitale inclusie-initiatieven

Belangrijk onderdeel om de digitale kloof in Rotterdam te verkleinen bestaat uit het vergroten van digitale vaardigheden. In opdracht van de gemeente Rotterdam voerde het Onderzoekshuis een onderzoek uit naar hoe niet digitaal vaardige Rotterdammers het beste te bereiken zijn.

Conclusie: de beste manier om niet digitaal vaardige Rotterdammers te bereiken is, door ze in de wijken op te zoeken met inzet van sleutelfiguren of organisaties. De gemeente faciliteert projecten in de stad die Rotterdammers op diverse manieren digitaal vaardiger maken. In navolging van het onderzoek zijn cursussen en activiteiten aangeboden in onder meer buurthuizen, wijkcentra, pastoraten en zelfs bij mensen thuis.

Daarnaast investeert de gemeente in het versterken van het netwerk van organisaties die digitale inclusie in Rotterdam bevorderen. Hierbij wordt vanuit het programma kennisdeling en samenwerking gestimuleerd. Onder 1.1 en 1.2 leest u welke projecten en activiteiten hiertoe in 2025 hebben plaatsgevonden.

## 1.1 Digitale vaardigheidsprojecten

### Slim op de laptop (vervolg op Proeftuinproject 2024)

In 2024 namen circa tweehonderd niet-digitaal vaardige Rotterdammers succesvol deel aan het Proeftuinproject. Zij volgden een basiscursus digitale vaardigheden en ontvingen daarbij een refurbished laptop.

In 2025 is hier het project Slim op de Laptop uit voortgekomen. Vanuit het project Slim op de Laptop is een basiscursus digitale vaardigheden aangeboden aan niet digitaal vaardige Rotterdammers. Naast de basiscursus digitale vaardigheden ontvingen circa drieduizend deelnemers een refurbished laptop die zij na het voltooien van de cursus mochten behouden. De cursussen vonden plaats in diverse Huizen van de Wijk en de cursisten zijn aangemeld door de maatschappelijke organisaties in de wijken. Enkele voorbeelden van deze organisaties zijn WMO Radar, Stichting SOL, Samen010 en Skin Rotterdam. Via deze [link](#) bekijkt u het filmpje dat laat zien hoe de deelnemers de cursus hebben ervaren.



Docent geeft een les "Slim op de Laptop" waarin wordt uitgelegd hoe de laptop te gebruiken.

Foto: Marita Said

“

Docent Boris

“Voor veel cursisten is de basiscursus een eerste stap richting meer zelfstandigheid. Het valt op dat ze vaak onzeker starten, maar [ze] verlaten de lessen met meer zelfvertrouwen en enthousiasme. Het actief bezig zijn en op een positieve manier kennismaken met de digitale wereld heeft een zichtbaar effect op hun welzijn en motivatie”

”

“

Deelnemer Imane

“Ik heb de lessen als zeer informatief en leerzaam ervaren. Ondanks dat ik al wat ervaring met computers had, heb ik toch veel gehad aan de cursus en nieuwe dingen geleerd. Ik ben enorm blij met mijn laptop. Ik blijf door mijn laptop up-to-date en kan nu bijvoorbeeld mijn eigen administratie goed bijhouden. Ik ben zeker geïnteresseerd in de vervolgcursus en vind het een goed en nuttig initiatief vanuit de gemeente”

”



Deelnemers volgen een cursus “Slim op de Laptop” waarin ze leren hoe ze de laptop kunnen gebruiken.

## Verantwoord internet in de stad

Organisatie Leer Zelf Online heeft in 2025 een landelijk programma 'Verantwoord internet in de Stad' uitgevoerd in Amsterdam, Den Haag en Rotterdam. Vanuit dit programma heeft DI honderd refurbished laptops verstrekt ter ondersteuning en verbetering van digitale basisvaardigheden in Rotterdam. Het doel was om mensen met lage inkomens of beperkte taalvaardigheid toegang te geven tot internet, digitale apparaten en vaardigheden. Dit gebeurde via gratis refurbished laptops, leer- en oefenmateriaal in meerdere talen en digitale vaardigheids cursussen in samenwerking met gemeenten en ervaringsdeskundigen.

De organisatie Leer Zelf Online heeft voor de doelgroep een website ingericht, Eenvoudig op internet, waarmee deelnemers de digitale wereld kunnen ontdekken.

In november 2025 is hiervoor een project gestart in Hoogvliet. In samenwerking met partnerorganisaties in de wijk ontvangen honderd deelnemers een refurbished laptop met een cursus digitale vaardigheden.

## Digi-skills met Music Tech

SKVR verzorgde in 2025 het project Digi-skills met Music Tech, een lesprogramma over digitale (muziek)technologie. De lessen werden gegeven aan circa duizend leerlingen uit zowel primair als voortgezet onderwijs. Het lesprogramma omvatte activiteiten ter bevordering van praktische digitale vaardigheden, zoals inloggen en het invullen van online formulieren. Daarnaast ontwikkelden de jonge deelnemers creatieve digitale vaardigheden als het maken van 'beats' en presenteren van eigen digitale creaties. Tot slot werkten zij aan digitale geletterdheid, zoals begrijpen wat een webapp is en reflecteren op eigen digitale gedrag en keuzes.

“

Leerling

“Ik had nog nooit in een database gezocht en ik wist ook niet dat apps informatie van je nemen”

”

“

Docent SKVR

“Aan het einde van de week zie je dat de leerlingen bewuster met de applicaties werken”

”



Foto: Yvon Koomen-Rensma

Docent geeft les over digitale (muziek)technologie op het Melanchton College.

## Tea Time

Middels het succesvolle project Tea Time, hebben zeshonderd Rotterdamse vrouwen (50+) in huiselijke settingen de eerste stappen kunnen zetten in de digitale wereld. Onder begeleiding werkten ze aan (digitale) zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

## Dream Space Feyenoord powered by Gemeente Rotterdam

Het project Dream Space is een samenwerking tussen Feyenoord, Microsoft en de gemeente Rotterdam. Dream Space richt zich op het bevorderen van digitale inclusie en gelijke kansen voor leerlingen van het basis-, middelbaar en speciaal onderwijs en MBO. Sinds de opening, op 22 mei 2025, volgden ruim 1.400 jonge Rotterdammers training op het gebied van samenwerken, creativiteit en kritisch nadenken. Via probleemgestuurd onderwijs werkt het project aan digitale geletterdheid, en inspireert het jongens en meisjes voor een carrière in de natuurwetenschappen en technologie. Daarnaast staan thema's als 21ste-eeuwse vaardigheden en wiskunde centraal.

Tot juni 2026 staan er trainingen voor nog ruim 2.700 leerlingen op de planning.

“

Leerling  
“Ik dacht dat werken met  
technologie veel moeilijker  
was, maar ik kan zelf een  
stappenteller maken”

”



Foto: Feyenoord Media

Kinderen volgen een les bij Dream Space, waar ze creatieve digitale vaardigheden ontwikkelen.

## Liefde op het eerste gehoor

Voor ouderen verzorgde SKVR in 2025 het project Liefde op het eerste gehoor, een project dat technologie inzet als sociaal bindmiddel. Onder begeleiding van een docent technologie gingen circa honderd Rotterdammers van 55 jaar en ouder aan de slag met digitale muziekinstrumenten. Zij zetten hun liefdesherinneringen om in een digitaal muziekstuk. Door samen te componeren leren de deelnemers op een toegankelijke manier technologie te omarmen. Het vergroot daarmee het zelfvertrouwen van ouderen in het gebruik van digitale technologie.

## Activiteiten digitale vaardigheden Bibliotheek Rotterdam

Ter bevordering van digitale vaardigheden zijn er in 2025 diverse activiteiten georganiseerd in de bibliotheek. Een groep van 250 ouderen volgde digitale themalessen. Een andere groep van 350 Rotterdammers kreeg praktische lessen in het gebruik van een smartphone zoals het aanpassen van de instellingen in de telefoon en het installeren van apps.



Certificaatuitreiking van de smartphone lessen in samenwerking met Mobin.

Foto: Yvon Koomen-Rensma

## 1.2 Versterken van het Rotterdamse netwerk

### Netwerk Digitale Inclusie

Samen met Bibliotheek Rotterdam versterkt de gemeente de betrokkenheid van circa zestig lokale partners op het gebied van digitale inclusie via het Netwerk Digitale Inclusie. In 2025 heeft het Netwerk diverse bijeenkomsten georganiseerd waarmee de samenwerking en kennisdeling binnen de stad verder is versterkt. [Hier](#) leest u meer over de activiteiten van het Netwerk Digitale Inclusie.

## Schakelpunt

In het najaar van 2024 is onderzoek gedaan naar wat er nodig is om meer Rotterdammers toegang te geven tot het bestaand aanbod op het gebied van digitale vaardigheden. De uitkomsten van dit onderzoek hebben geleid tot de oprichting van het Schakelpunt, een samenwerking tussen programma DI en Bibliotheek Rotterdam (Netwerk Digitale Inclusie), in de zomer van 2025. Het Schakelpunt beschikt over een actueel overzicht van het digitale hulpaanbod in Rotterdam en koppelt Rotterdammers met een hulpvraag aan passend hulpaanbod, zoals een cursus in de buurt.

[Bekijk hier een filmpje van het Schakelpunt](#)

De vragen van Rotterdammers komen binnen via de landelijke DigiHulplijn en verwijzers, zoals huisartsen, de gemeentelijke loketten en het UWV. Ook Rotterdamse telecombedrijven en banken werken actief mee om hulpbehoevende klanten via het Schakelpunt aan passend aanbod te helpen.

Na een succesvolle oprichting in samenwerking met programma DI, wordt het Schakelpunt in 2026 voortgezet dankzij het Netwerk Digitale Inclusie van Bibliotheek Rotterdam.

| Samengevat                                                        |                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.545                                                             | Rotterdammers volgden een basiscursus digitale vaardigheden                                     |
| 1.400                                                             | Leerlingen ontwikkelden digitale vaardigheden bij Dream Space                                   |
| 1.000                                                             | Leerlingen volgden een lesprogramma over digitale (muziek)technologie                           |
| 680                                                               | Rotterdammers volgen een basiscursus digitale vaardigheden of staan ingepland om deze te volgen |
| 600                                                               | Vrouwen werkten aan digitale zelfredzaamheid in huiselijke setting                              |
| 350                                                               | Volwassenen kregen les in het gebruik van de smartphone                                         |
| 250                                                               | Ouderen volgden digitale themalessen                                                            |
| 100                                                               | Ouderen leerden digitaal componeren                                                             |
| In totaal zijn er 6.925 Rotterdammers digitaal vaardiger geworden |                                                                                                 |

## 2. Pijler 2: (Helpen) zorgen voor veilig werkende apparaten en internettoegang

Rotterdam wil een stad zijn waarin elke Rotterdammer toegang heeft tot veilige en betrouwbare technologie. De gemeente zet zich daarom in voor het beschikbaar maken van veilig werkende apparaten en stabiele internettoegang en het versterken van digitale weerbaarheid.

### 2.1 Veilig werkende apparaten

Niet alle Rotterdammers beschikken over de financiële middelen om een laptop of smartphone te kunnen kopen. Om deze Rotterdammers tegemoet te komen, heeft de gemeente via diverse projecten apparaten beschikbaar gesteld.

- Binnen het project Slim op de Laptop (zie 1.1) kregen drieduizend deelnemers een refurbished laptop voor eigen gebruik, bij een volledige deelname aan een basiscursus digitale vaardigheden.
- Via het programma Verantwoord Internet zijn honderd refurbished laptops verstrekt aan bewoners in Hoogvliet.
- Er zijn circa honderd laptops verstrekt aan nieuwe vestigingen van de bibliotheek voor computercursussen, aan diverse jongerenhubs en aan het Sociaal AI Lab Rotterdam.
- Honderd Rotterdammers met beperkte financiële middelen ontvingen in het kader van een beleidsmatige pilot een refurbished smartphone, inclusief een basiscursus, om te onderzoeken of uitbreiding met smartphones aansluit.

| Samengevat                                                           |                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| 3.100                                                                | Rotterdammers hebben een refurbished laptop ontvangen voor eigen gebruik      |
| 100                                                                  | Refurbished laptops zijn beschikbaar gesteld voor gebruik op publiekslocaties |
| 100                                                                  | Bewoners ontvingen een refurbished smartphone                                 |
| Er zijn 3.300 veilige werkende apparaten aan Rotterdammers verstrekt |                                                                               |

## 2.2 Veilig toegang tot internet

### Publicroam - Wifipunten

Het aantal veilige, gratis publicroam – wifipunten is in 2025 uitgebreid naar circa 240. Deze wifipunten bevinden zich in bibliotheken, sportlocaties, Huizen van de Wijk, en wijkhubs.

In 2025 maken meer dan 26.000 Rotterdammers gebruik van deze punten, die verdeeld zijn over heel Rotterdam. Programma DI financiert voor publiekslocaties een vijfjarig contract om deelnamebarrières na het eerste jaar weg te nemen en zo continuïteit van gebruik te waarborgen.

### Pilot Internettoegang Bloemhof

In samenwerking met Woonstad en KPN is er een pilot (vanaf 2026 Digitaal Meedoen Bloemhof) voor betaalbaar internet in de wijk Bloemhof gestart, waarbij 250 huishoudens met een beperkt inkomen tegen een gereduceerd tarief van internet worden voorzien.

Daarbij krijgen zij ook een cursus digitale basisvaardigheden en een laptop. Toegang wordt verleend via wijkprofessionals, met een eenvoudige aanmeldprocedure. Parallel loopt een onderzoek met Hogeschool Rotterdam-studenten naar de impact op digitale inclusie en de opschaalbaarheid van de aanpak.

| Samengevat |                                                                                  |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| 242        | Plekken in Rotterdam is gratis en veilige wifi beschikbaar via publicroam        |
| 26.000     | Rotterdammers maken gebruik van deze wifipunten                                  |
| 250        | Huishoudens in Bloemhof krijgen internet aangeboden tegen een gereduceerd tarief |

## 2.3 Cyberweerbaarheidsprojecten

### Rotterdam.Protected.

De gemeente maakt, samen met partners zoals Politie, Reclassering, ESET, VAR, Hackshield en Sparta, onderdeel uit van het netwerk Rotterdam.Protected.

Tijdens grootschalige evenementen organiseert dit netwerk workshops en interactieve activiteiten over online gevaren en kansen. Hieraan namen in 2025 ruim 1.500 Rotterdammers deel, uit alle leeftijdscategorieën.



Foto: Yvon Koomen-Rensma

Kinderen volgen een les digitale (muziek)technologie op het Melanchton College.

### ChatLicense

ChatLicense is een app waarmee kinderen op hun eerste smartphone stap voor stap hun digitale 'rijbewijs' behalen. De app ondersteunt tevens ouders in het begeleiden van een veilige, bewuste en gezonde digitale start. De leermethode in de app versterkt zowel digitale vaardigheden als ouderbetrokkenheid. De gemeente verstrekt gratis abonnementen voor het gebruik van deze app. In 2025 en januari 2026 zijn ruim 500 licenties verzilverd voor het gebruik van de app.

### Be the Future brugklasfestival

Samen met partijen met een achtergrond in preventie, welzijn en armoede, was de gemeente aanwezig op het Be the Future brugklasfestival, dat jongeren voorbereidt op de overgang van de basisschool naar de brugklas. Een van de doelen van het festival is het creëren van bewustwording over digitale weerbaarheid bij leerlingen, hun opvoeders en leerkrachten.

Het festival bereikte circa vijfduizend leerlingen en hun leerkrachten en vijftienghonderd ouders/opvoeders. De gemeente verzorgde tijdens het festival samen met enkele partners een bewustwordingscampagne over het onderwerp cyberweerbaarheid. Uit het netwerk van de gemeente waren onder meer Dream Space Feyenoord, Digital Child Rights, Rotterdam Protected en ChatLicense aanwezig.

| Samengevat |                                                                               |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| 1.500      | Rotterdammers namen deel aan workshops en activiteiten over cyberweerbaarheid |
| 500        | Gezinnen werken met een app voor veilig smartphonegebruik voor kinderen       |

# 3. Pijler 3: Sociaal AI Lab Rotterdam

Digitalisering en AI spelen een steeds grotere rol in wonen, werken, leren en de zorg. Omdat niet alle inwoners in gelijke mate profiteren, werkt het Sociaal AI Lab Rotterdam gericht aan het verkleinen van ongelijkheid door inwoners invloed, inzicht en vaardigheden te geven bij technologie die hun keuzes en kansen raakt.

Het lab betreft Rotterdammers actief bij het begrijpen, ontwikkelen en beoordelen van AI-toepassingen die hun dagelijks leven beïnvloeden. In samenwerking met de Hogeschool Rotterdam, Erasmus Universiteit en het Techniek College draagt het lab vanuit de gemeente concreet bij aan gelijke digitale kansen.

## 3.1 Stand van zaken Sociaal AI Lab Rotterdam

In 2025 zijn alle geplande activiteiten en projecten van het lab van start gegaan.

Rotterdammers ontdekken in het Sociaal AI Lab tijdens gesprekken, bijeenkomsten, leer- en doe-activiteiten wat AI betekent voor hun dagelijks leven en denken mee over wat technologie wél of niet moet doen.

Het lab heeft zich verder gepositioneerd als een plek in de stad waar bewoners, onderzoekers, ontwerpers, onderwijsinstellingen en de gemeente gezamenlijk werken aan een eerlijk, begrijpelijk en mensgericht gebruik van kunstmatige intelligentie (AI).

Binnen de kaders van de Rotterdamse Maatschappelijke Code voor Verantwoorde AI worden de waarden menselijke waardigheid, gelijkheid, inclusie, transparantie, privacy en veiligheid centraal gesteld. Dit is het inhoudelijke fundament voor de inzet van AI.

Het lab is operationeel, toegankelijk en fungeert als centrale werk- en ontmoetingsplek op maandag, woensdag en vrijdag. Lees meer over het [Sociaal AI Lab](#).

Het lab richt zich specifiek op:

- Rotterdammers die geraakt worden door digitale ontwikkelingen, maar niet altijd worden betrokken bij besluitvorming.
- Inwoners die al ervaring hebben met AI en hun kennis willen delen met andere Rotterdammers.
- Betrokken denkers en doeners in het sociaal domein die actief willen bijdragen aan de digitale toekomst van de stad.
- Experts die samen met inwoners willen verkennen wat AI voor hen kan betekenen en hoe zij AI willen gebruiken.

Er is extra aandacht voor kwetsbare groepen, zoals oudere bewoners die niet digitaal vaardig zijn, jongeren die al vroeg met de digitale wereld in aanraking komen en mensen met een beperking. Naast dat er AI-vaardigheidstrainingen plaatsvinden, kunnen Rotterdammers in gesprek gaan met wijkbots in het lab. Wijkbots zijn fysieke AI-karretjes. Ook zijn er bordspellen, ontwikkeld over het begrijpen van AI, en theatervoorstellingen voor kinderen en hun ouders/opvoeders om uit te leggen wat AI is.

Op 25 november, tijdens de Week van Digitaal Meedoen, is het lab feestelijk geopend door Wethouder Achbar (o.a. Digitale Inclusie) met een symposium 'Verantwoord AI gebruik'. De opening trok ruim 140 deelnemers en bood een inhoudelijk programma met meer dan twintig verschillende workshops vanuit maatschappelijke organisaties, onderwijs, wetenschap, bedrijfsleven en overheid. Tijdens het symposium stond de maatschappelijke betekenis van AI centraal, evenals de noodzaak om publieke waarden en de leefwereld van de Rotterdammers leidend te houden in technologische innovatie. Het lab is gevestigd aan de Hillevliet 90.

U leest meer over de opening in het volgende artikel van Rotterdam Rijnmond: [Zo maakt Rotterdam AI begrijpelijk, eerlijk én toegankelijk voor elke inwoner - Rijnmond](#)

### 3.2 Inzichten 2025

In het Sociaal AI Lab Rotterdam zijn diverse kennis- en vaardigheidsgerichte activiteiten waarin inwoners en professionals actief leren wat AI is en hoe deze technologie werkt in de praktijk. Dit gebeurt via AI-vaardigheidstrainingen, workshops en interactieve sessies waarin deelnemers onder meer onderzoeken hoe AI leert, beslissingen neemt en content genereert en hoe onderscheid te maken is tussen door mensen en door AI gemaakte informatie. Voor kinderen en jongeren zijn speelse en theatrale werkvormen ingezet, zoals lessen in het basisonderwijs en interactieve sessies waarin nieuwsgierigheid, creatief denken en digitale vaardigheden centraal staan. De ontwikkeling en inzet van een AI-kennistest voor bezoekers maakt onderdeel uit van deze activiteiten en wordt momenteel ontwikkeld als startpunt voor gesprek en reflectie. Deze activiteiten laten zien dat ervaringsgericht leren bijdraagt aan begrip en dat deelnemers behoefte hebben aan concrete voorbeelden en ruimte om vragen te stellen.

Naast leren en verkennen functioneert het lab als praktijkruimte voor actie, onderzoek en ontwerp. In sessies met bewoners, studenten en professionals worden AI-toepassingen gezamenlijk besproken, getest en ontworpen rond maatschappelijke vraagstukken zoals zorg, ondersteuning van inwoners met beperkte digitale vaardigheden, en publieke dienstverlening.



Foto: Frank de Roo

Uitleg over de mogelijkheden van Digiderius in het Sociaal AI Lab Rotterdam.

Voorbeelden hiervan zijn gesprekken met de digitale avatar Digiderius over de inzet van chatbots, ontwerpessies waarin bewoners hun behoeften aan eerlijke technologie vertalen naar concrete ideeën. Trajecten met vrijwilligers uit de wijk die onderzoeken hoe AI kan bijdragen aan betere ondersteuning van Rotterdammers. Deze activiteiten maken zichtbaar dat bewoners niet alleen willen leren over AI, maar ook actief willen meedenken over hoe technologie wordt ingezet.

Specifieke onderzoeks- en ontwerptrajecten leveren daarnaast verdiepend inzicht op in waarden en randvoorwaarden voor verantwoord gebruik van AI. Het traject rond inclusieve zorg met Rotterdammers en hun geleefde ervaringen heeft geleid tot expliciete ontwerpprincipes voor het herkennen en beperken van bias in AI-toepassingen. In ELSA-gerichte workshops met overheid, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en andere perspectieven wordt gezamenlijk onderzocht onder welke voorwaarden AI maatschappelijk verantwoord is. In wijkgerichte trajecten met studenten en bewoners rond De Hillevliet wordt de sociale invloed van AI verkend en vertaald naar creatieve eindproducten. Deze activiteiten laten zien dat dialoog, co-creatie en experimenteren essentieel zijn om publieke waarden concreet te maken en draagvlak te creëren voor de inzet van AI in de stad.

### 3.3 Infrastructuur en toegankelijkheid

Het lab is operationeel en fungeert als centrale werk- en ontmoetingsplek op maandag, woensdag en vrijdag. De digitale omgeving wordt verder ingericht, zodat inwoners en partners toegang hebben tot materialen, resultaten en activiteiten.



Foto: Frank de Roo

Panelgesprek over de rol van verantwoorde AI in de stad tijdens de opening van het Sociaal AI Lab Rotterdam.

# 4. Subsidieregeling

Met de subsidieregeling 'Digitale vaardigheden en digitale weerbaarheid Rotterdam 2025' heeft de gemeente zestien vernieuwende projecten in diverse Rotterdamse wijken mogelijk gemaakt.

Op 1 juli 2025 werd de subsidieregeling vastgesteld met een subsidieplafond van 250.000 euro en maximaal 25.000 euro per project. Op 14 juli 2025 is de regeling bekendgemaakt.

Geïnteresseerde partijen konden tot uiterlijk 15 september 2025 een aanvraag indienen.

Organisaties met uiteenlopende expertises hebben hiermee Rotterdammers van achttien jaar en ouder verder op weg geholpen in de digitale wereld. De inhoud van de regeling is online in te zien.

Definitieve resultaten zijn bekend na het ontvangen van de verantwoordingen van subsidieorganisaties op uiterlijk 31 maart 2026.

## 4.1 Beoordelen van de aanvragen

- Er zijn 24 subsidieaanvragen ontvangen.
- Beoordeling van aanvragen gebeurde op volgorde van binnenkomst van complete aanvragen die voldeden aan de voorwaarden uit de regeling.
- 16 organisaties hebben subsidie ontvangen voor hun initiatief.
- Er is in totaal voor 250.000 euro aan subsidies verleend.

## 4.2 Resultaten

### Gesubsidieerde organisaties

Zestien organisaties ontvingen subsidie voor hun project:

- |                                        |                                              |
|----------------------------------------|----------------------------------------------|
| • Digi Surfer                          | • Stichting de Betrokken Spartaan            |
| • Digital Child Rights                 | • Stichting Digital Playground               |
| • Gameclub                             | • Stichting HET LAB Rotterdam                |
| • Gro-Up Buurtwerk                     | • Stichting Voor Vernieuwing en Participatie |
| • Kansrijk Ondernemend Welzijn         | • Stichting Voorlichters Gezondheid          |
| • Pastoraat Oude Wijken Rotterdam Zuid | • TaalenT010                                 |
| • Sogen                                | • Tech Helden/CVO Rotterdam                  |
| • Stichting Bona Dea                   | • Wijkstation                                |

### Thema's en doelgroepen

Bij het opstellen van de subsidieregeling is in 2025 gekozen deze alleen open te stellen voor activiteiten voor Rotterdammers van 18 jaar en ouder, omdat vanuit DI al enkele grootschalige projecten voor de doelgroep onder de 18 jaar waren gefaciliteerd.

Zo leerden ouderen werken met een smartphone, maakten senioren in Prins Alexander een kunsttour met AI, en vond in Delfhaven een train-de-trainer-project plaats gericht op senioren.

#### Thema's van gesubsidieerde projecten in 2025:

- Cyberveiligheid voor buurtbewoners, ouders en senioren;
- Smartphonelessen aan ouderen;
- Maatschappelijke impact van AI voor jongeren;
- Digitale vaardigheden en weerbaarheid voor oudere bewoners van wooncomplexen van corporaties;
- Een tour over kunst en AI voor senioren;
- Training van vrijwilligers van diverse maatschappelijke organisaties in digitale vaardigheden ter verspreiding van hun kennis onder senioren;
- Digitale gezondheidsvaardigheden.

#### DigiSterk voor Senioren - Wijkstation

Met het project DigiSterk voor Senioren heeft Wijkstation vijftien gemotiveerde wijkbewoners uit Delfshaven opgeleid tot vrijwillige digitale begeleiders, de DigiSterkmaatjes. Deze vrijwilligers ondersteunen senioren binnen hun eigen vertrouwde organisatie en cultuurkring, waardoor digitale hulp laagdrempelig en blijvend beschikbaar is. Deelnemers hebben toegang gekregen tot digitale handleidingen en materialen in meerdere talen. Wijkstation organiseert periodieke bijeenkomsten waarin ervaringen, nieuw materiaal en vragen worden gedeeld en besproken. Zo ontstaat een lerend netwerk dat voortdurend inspeelt op de behoeften van senioren in Delfshaven.

#### Digitaal wijzer - Gameclub

De organisatie Gameclub organiseerde een AI-Proeftuin voor bewoners uit Hoogvliet die meer wilden leren over AI. Zij kregen uitleg over de maatschappelijke kansen en risico's van AI en gingen aan de slag met een AI foto-opdracht, het maken van kunst via AI en virtual reality.

#### Digitaal Sterk in Feijenoord - Stichting Voorlichters Gezondheid

Docent: "Naast les over basisvaardigheden gaven we een les over AI. Er ging een wereld voor de deelnemers open! De volgende opdrachten waarin ineens heel goed gemaakt. Lachend zeiden de deelnemers dat dat komt omdat ik ze AI heb geleerd".

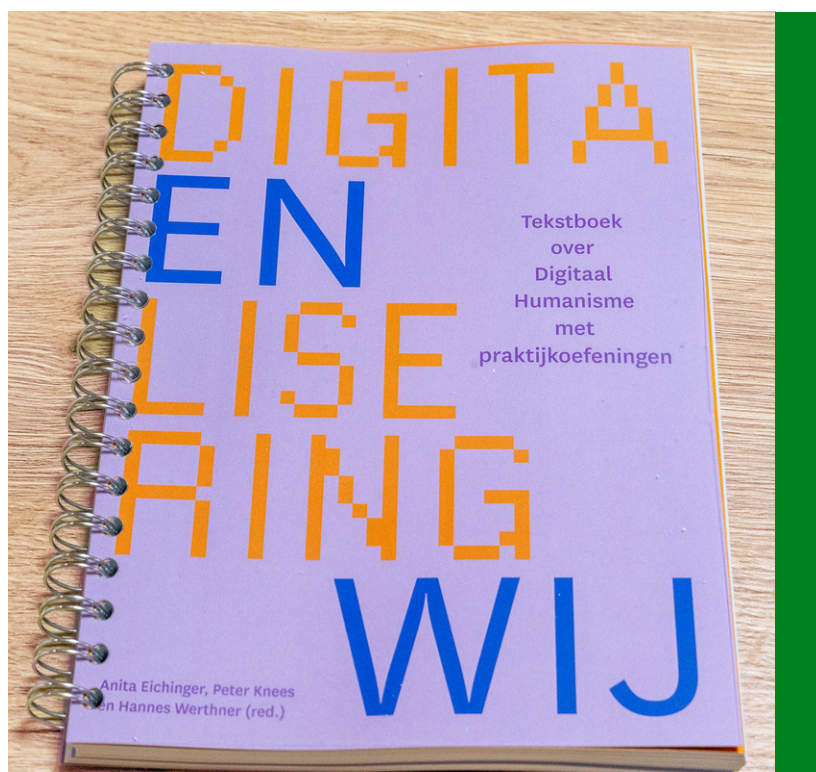
#### Samengevat

|       |                                                                           |
|-------|---------------------------------------------------------------------------|
| 16    | Subsidies verleend aan organisaties voor een project.                     |
| 1.650 | De inzet is zoveel Rotterdammers te bereiken met de 16 subsidieprojecten. |

# 5. Europese samenwerking

Rotterdam leert graag van en mét andere Europese steden op het gebied van digitale inclusie. Hiertoe vonden in 2025 de volgende werkbezoeken plaats:

- In Wenen werd kennis opgedaan over het Digitaal Humanisme. Naar aanleiding hiervan is een Nederlandse versie van het lesboek Digitalisering en Wij verspreid onder Rotterdamse middelbare scholen;
- Een werkbezoek aan het Eurocities Digital Forum in Bordeaux stond in het teken van digitale rechten in Europese steden;
- In San Sebastián vond kennisdeling plaats over ervaringen met digitale inclusie, met een focus op sociale cohesie en ethiek in de kunstmatige intelligentie;
- In het kader van Digitale Inclusie is er vanuit District09 een werkbezoek geweest bij gemeente Rotterdam. District09 is de digitale partner voor de stad Gent. Deze organisatie begeleidt en ondersteunt gemeente Gent in de digitale transformatie en AI. Er is kennis uitgewisseld tussen beide gemeentes en de bibliotheek Rotterdam in de aanpak tot het dichten van de digitale kloof.



Impressie van het boek Digitalisering en Wij.



Foto: Frank de Roo

Rondetafelgesprek in het Sociaal AI Lab Rotterdam over AI in de gemeente: ervaringen uit Rotterdam vanuit Big'R



Foto: Yvon Koomen-Rensma

Kinderen volgen een les digitale (muziek)technologie.

Voor meer informatie over het programma Digitale Inclusie kijk ook op [Digitaal-meedoen](#)



Foto: - Arnoud Verhey

Wethouder overhandigt exemplaar boek Digitalisering en Wij aan locatie directeur Roncalli Mavo.

## Colofon

Tweede Voortgangsrapportage programma Digitale Inclusie  
2025 is een uitgave van de gemeente Rotterdam.

Januari 2026  
[www.rotterdam.nl](http://www.rotterdam.nl)



**Gemeente  
Rotterdam**